

מוסר-מחשבה/יהושע גרינשטיין

1) "קרנן התמיד"- כלל גדול בתורה/יום רביעי ל' תשרי תשס"ט/א' דר"ח חשוון תשס"ט

ספרא קדושים פרשה ב'י"ב

ואהבת לרעך כמוך, רבי עקיבא אומר זה כלל גדול בתורה, בן עזאי אומר זה ספר תולדות אדם, זה כלל גדול מזה.

סוכה מ"ב עמוד א'

תנו רבנן: קטן היודע לנענע - חייב בלולב, להתעטף - חייב בציצית, לשמור תפילין - אביו לוקח לו תפילין. יודע לדבר - אביו לומדו תורה וקריאת שמע. תורה מאי היא? - אמר רב המנונא: +דברים לג+ תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב.

מהר"ל- גירסה אחרת במדרש: "את הכבש (ה)אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים"

הקדמה לעין יעקב- "את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים".

הפסוק מוזכר פעמיים: 1) במסגרת חנוכת המשכן, 2) פרשת פנחס- בין פסוקי המוסף.

משנה מנחות מ"ט עמוד א'

מתני'. התמידין אין מעכבין את המוספין, ולא המוספין מעכבין את התמידין, ולא המוספין מעכבין זה את זה. לא הקריבו כבש בבוקר יקריבו בין הערבים; אמר ר' שמעון: אימתי? בזמן שהיו אנוסין או שוגגין, אבל אם היו מזידין ולא הקריבו כבש בבוקר - לא יקריבו בין הערבים.

הסתייגות הגמ' שם נ.

לא הקריבו כבש בבוקר וכו'; אמר ר"ש: וכולה היתה קריבה בין הערבים, שאין מחנכין את מזבח הזהב אלא בקטרת הסמים. חינוך מאן דכר שמיה? חסורי מיחסרא והכי קתני: לא הקריבו כבש בבוקר לא יקריבו בין הערבים; במה דברים אמורים - שלא נתחנך המזבח, אבל נתחנך המזבח יקריבו בין הערבים; אר"ש: אימתי? בזמן שהיו אנוסין או שוגגין, אבל אם היו מזידין, לא הקריבו כבש בבוקר לא יקריבו בין הערבים, לא הקטירו קטרת בבקר יקטירו בין הערבים. מנא הני מילי? דת"ר: +שמות כ"ט+ ואת הכבש השני תעשה בין הערבים - שני בין הערבים ולא ראשון בין הערבים; במד"א - שלא נתחנך המזבח, אבל נתחנך המזבח - אפילו ראשון בין הערבים; אמר ר"ש: אימתי? בזמן שהיו אנוסין או שוגגין, אבל אם היו מזידין, לא הקריבו כבש בבוקר לא יקריבו בין הערבים.

2) טקסי הירח=מוטיבציה/יום חמישי א' חשוון תשס"ט/ב' דר"ח חשוון תשס"ט

סוכה כ"ט עמוד א'

תנו רבנן: בזמן שהחמה לוקה - סימן רע לעובדי כוכבים, לבנה לוקה - סימן רע לשונאיהם של ישראל, מפני שישראל מונין ללבנה ועובדי כוכבים לחמה.

תהילים מזמור כ"ב

(א) למנצח על אילת השחר מזמור לדוד: (ב) אלי אלי למה עזבתני רחוק מישועתי דברי שאגתי:

מדרש תהילים מזמור כ"ב/ב'י"ב

"יפה כלבנה" (שה"ש = שיר השירים = ו י). למה נמשלו ישראל ללבנה? מה לבנה שולטת ביום ובלילה, כך ישראל שולטין בעולם הזה ובעולם הבא, יכול יהיו חסירין כלבנה הזו שהיא חסרה בכל חודש, תלמוד לומר ברה כחמה (שם שם /שיר השירים ו'), מה חמה שלימה, אף ישראל שלימין במצות.

"רע מנעוריו" - אף פעם לא יהיה "משולם" / יום ראשון ד' חשוון תשס"ט

בראשית ח' - כ- כ"ב

(כ) ויבן נח מזבח ליקוק ויקח מכל הבהמה הטהורה ומכל העוף הטהר ויעל עלת במזבח: (כא) וירח יקוק את ריח הניחח ויאמר יקוק אל לבו לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעוריו ולא אסף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי: (כב) עד כל ימי הארץ זרע וקציר וקר וחם וקיץ וחרף ויום ולילה לא ישבתו:

סוכה נ"ב עמוד ב'

אמר רבי שמעון בן לקיש: יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו, שנאמר +תהלים לז+ צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, ואלמלא הקדוש ברוך הוא שעוזר לו - אינו יכול לו, שנאמר +תהלים לז+ ה' לא יעזבנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו. תנא דבי רבי ישמעאל: אם פגע בך מנוול זה - משכהו לבית המדרש. אם אבן הוא - נימוח, אם ברזל הוא - מתפוצץ. אם אבן הוא - נימוח, דכתיב +ישעיהו נה+ הוי כל צמא לכו למים, וכתיב +איוב יד+ אבנים שחקו מים. אם ברזל הוא - מתפוצץ, דכתיב +ירמיהו כג+ הלא כה דברי כאש נאום ה' וכפטיש יפוצץ סלע.

קצר נפש פרקים - פרק ד החיים

לואת, אתה צריך ליזהר ארדוקה, לכבוד ולהנביא סבל אשר בכורך את כל העוסק ומפוזר בתורת ה', אפילו שלא לשקמה, כדי שיאמרו צדיק ורעו כל יתעלה ממנה ח"ו, כדי שיזכר לבא ממנה למדרגת לשקמה:

וגם אם נראה, שקל ימי חיינו מנעוריו ועד זמנה ושיבה היה עסקו בה שלא לשקמה, גם כן אתה חייב לנהג בו כבוד, וכל שכן שלא לבזותו ח"ו, שכיון שעסק בתורת ה' בתמידות, בלתי קפס שקמה כונתו פעמים רבות גם לשקמה, כמו שהבטיחו רז"ל וספרים נ.ו. שמתוך שלא לשקמה כא לשקמה, כי איו הפריש דוקא שיבא כזה ללשקמה, ער שאחר כך יעסק בה תמיד כל ימיו רק לשקמה, אלא הינו, שבכל פעם שהוא לומד בקביעות וכן כמה שעות רצופים, אף שרד כל היתה כונתו שלא לשקמה, עם כל זה, בלתי אסיר כלל שלא יקנס בלבו באמצע הלמוד על כל פנים וכן סעט כונת רצויה לשקמה, וסעטה כל מה שלמד ער הנה שלא לשקמה, נתקדש ונטהר על ידי אותו העת קטן שכוח בו לשקמה:

פסחים נ עמוד ב

רבא רמי: כתיב +תהלים נז+ כי גדל עד שמים חסדך וכתיב +תהלים קח+ כי גדל מעל שמים חסדך, הא כיצד? כאן - בעושין לשמה, וכאן - בעושין שלא לשמה. וכדרב יהודה, דאמר רב יהודה אמר רב: **לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אף על פי שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה - בא לשמה.**

צריך להרצות חיים כדי לקבלו- יום ד' ז' חשוון תשס"ט**שולחן ערוך אורח-חיים קי"ז/סעיף א**

ברכת השנים, צריך לומר בה בימות הגשמים: "ותן טל ומטר"... ובארץ ישראל מתחילין לשאול מליל ז' במרחשון, ושואלין עד תפלת המנחה של ערב יום טוב הראשון של פסח, ומשם ואילך פוסקין מלשאול.

בראשית ב'/ד-ו'

(ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות יקוק אלהים ארץ ושמים: (ה) וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר יקוק אלהים על הארץ ואדם אין לעבד את האדמה: (ו) ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה:

רש"י [שם]

"כי לא המטיר" - ומה טעם לא המטיר? לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתם של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו, וצמחו האילנות והדשאים.

חולין ס:

רב אסי רמי, כתיב: +בראשית א'+ ותוצא הארץ דשא בתלת בשבתא, וכתיב, +בראשית ב'+ וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ במעלי שבתא! מלמד שיצאו דשאים ועמדו על פתח קרקע, עד שבא אדם הראשון ובקש עליהם רחמים, וירדו גשמים וצמחו; ללמדך: שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים.

ברכות ל"ג.

משנה. מזכירין גבורות גשמים בתחיית המתים ושאלה בברכת השנים, והבדלה בחונן הדעת; גמרא. מזכירין גבורות גשמים. מאי טעמא? אמר רב יוסף: מתוך ששקולה כתחיית המתים, לפיכך קבעוה בתחיית המתים. ושאלה בברכת השנים. מאי טעמא? אמר רב יוסף: מתוך שהיא פרנסה, לפיכך קבעוה בברכת פרנסה.

אל תשכח מאין הגעת- יום חמישי, ח' בחשוון תשס"ט**בראשית י"ג/א-ד**

(א) ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו וכל אשר לו ולוט עמו הנגבה:

(ב) ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב:

(ג) וילך למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי:

(ד) אל מקום המזבח אשר עשה שם בראשנה ויקרא שם אברם בשם יקוק:

רש"י [שם]

(ג) וילך למסעיו - כשחזר ממצרים לארץ כנען היה הולך ולן באכסניות שלן בהם בהליכתו למצרים. למדך דרך ארץ שלא ישנה אדם מאכסניא שלו. דבר אחר בחזרתו פרע הקפותיו:

ערכין ט"ז:

אמר רב יהודה אמר רב: מנין שלא ישנה אדם באכסניא שלו מן התורה? שנאמר: +בראשית י"ג+ (אל) +מסורת הש"ס: עד+ המקום אשר היה שם אהלו בתחלה.

המעשים הקטנים משנים את העולם - יום ראשון י"א חשוון תשס"ט/יום הזכרון לרחל אמנו**איכה רבה פתיחתא כ"ד**

א"ר שמואל בר נחמן- בשעה שחרב בית המקדש, בא אברהם לפני הקב"ה: בוכה וממרט זקנו ותולש שערות ראשו ומכה את פניו וקורע את בגדיו ואפר על ראשו, והיה מהלך בבית המקדש וסופד וצועק... אמרו לפניו רבש"ע: "מפני אברהם אוהבך שבא לביתך וספד וכה- מפני מה לא השגחת עליו?" אמר להם: "מיום שנפטר אוהבי מפני לבית עולמו לא בא לביתי ועכשיו (ירמיה י"א) מה לידידי בביתי".

אמר אברהם לפני הקב"ה: "רבונו של עולם מפני מה הגלית את בני ומסרתן בידי האומות והרגום בכל מיתות משונות והחרבת את בית המקדש מקום שהעלית את יצחק בני עולה לפניך?" אמר לו הקב"ה לאברהם: "בניך חטאו ועברו על כל התורה ועל כ"ב אותיות שבה..."

אמר אברהם לפני הקב"ה- "רבש"ע: מי מעיד בהם בישראל שעברו את תורתך?" אמר לו: "תבא תורה ותעיד בהם בישראל", מיד באה תורה להעיד בהן... וכיון שראו כל האותיות שהשתיקן אברהם, נתביישו ועמדו בעצמן ולא העידו בישראל.

- מיד פתח אברהם לפני הקב"ה ואמר- רבש"ע למאה שנה נתת לי בן וכשעמד על דעתו והיה בחור בן שלשים ושבע שנים אמרת לי העלהו עולה לפני ונעשיתי עליו כאכזרי ולא ריחמתי עליו, אלא אני בעצמי כפתתי אותו, ולא תזכור לי זאת ולא תרחם על בני,
- פתח יצחק ואמר - רבש"ע כשאמר לי אבא (בראשית כ"ב) אלהים יראה לו השה לעולה בני, לא עכבתי על דבריך ונעקדתי ברצון לבי על גבי המזבח ופשטתי את צוארי תחת הסכין, ולא תזכור לי זאת ולא תרחם על בני,
- פתח יעקב ואמר רבש"ע לא עשרים שנה עמדתי בבית לבן וכשיצאתי מביתו פגע בי עשו הרשע ובקש להרוג את בני ומסרתי עצמי למיתה עליהם, ועכשיו נמסרו ביד אויביהם כצאן לטבח, לאחר שגדלתם כאפרוחים של תרנגולים וסבלתי עליהם צער גידול בנים, כי רוב ימי הייתי בצער גדול בעבורם, ועתה לא תזכור לי זאת לרחם על בני,
- פתח משה ואמר רבש"ע לא רועה נאמן הייתי על ישראל ארבעים שנה ורצתי לפניהם כסוס במדבר, וכשהגיע זמן שיכנסו לארץ גזרת עלי במדבר יפלו עצמותי, ועכשיו שגלו שלחת לי לספוד ולבכות עליהם...., ועוד אמר לפניו רבש"ע כתבת בתורתך (ויקרא כ"ב) ושור או שה אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד, והלא כבר הרגו בנים ואמותיהם כמה וכמה ואתה שותק?

באותה שעה קפצה רחל אמנו לפני הקב"ה ואמרה רבש"ע גלוי לפניך שיעקב עבדך אהבני אהבה יתירה ועבד בשבילי לאבא שבע שנים וכשהשלימו אותן שבע שנים והגיע זמן נשואי לבעלי יעץ אבי להחליפני לבעלי בשביל אחותי והוקשה עלי הדבר עד מאד כי נודעה לי העצה והודעתי לבעלי ומסרתי לו סימן שיכיר ביני ובין אחותי כדי שלא יוכל אבי להחליפני, ולאחר כן נחמתי בעצמי וסבלתי את תאוותי ורחמתי על אחותי שלא תצא לחרפה, ולערב חלפו אחותי לבעלי בשבילי ומסרתי לאחותי כל הסימנים שמסרתי לבעלי כדי שיהא סבור שהיא רחל, ולא עוד אלא שנכנסתי תחת המטה שהיה שוכב עם אחותי והיה מדבר עמה והיא שותקת ואני משיבתו על כל דבר ודבר כדי שלא יכיר לקול אחותי וגמלתי חסד עמה, ולא קנאתי בה ולא הוצאתיה לחרפה, ומה אני שאני בשר ודם עפר ואפר לא קנאתי לצרה שלי ולא הוצאתיה לבושה ולחרפה, ואתה

מלך חי וקיים רחמן מפני מה קנאת לעבודת כוכבים שאין בה ממש והגלית בני ונהרגו בחרב ועשו אויבים בם כרצונם?

מיד נתגלגלו רחמיו של הקדוש ברוך הוא ואמר בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומן. הדא הוא דכתיב (ירמיה ל"א) כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו, וכתוב (שם /ירמיהו ל"א/) כה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעולתך וגוי וכתוב (שם /ירמיהו ל"א/) ויש תקוה לאחריתך נאם ה' ושבו בנים לגבולם.

בית כנסת = גם "את אשר איננו פה היום" / יום רביעי כ"א חשוון תשס"ט**שבת ל"ב עמוד א'**

תנו רבנן: על שלש עבירות נשים מתות יולדות... תניא, רבי ישמעאל בן אלעזר אומר: בעון שני דברים עמי הארצות מתים - על שקורין לארון הקודש ארנא, ועל שקורין לבית הכנסת בית עם.

רש"י [שם]

בית עם - לשון ביזוי, שמתקבצין בו הכל.

מהרש"א [שם]

שקורין לבית הכנסת בית עם כו'. נראה דכשם דבית הכנסת אינו מוזכר של מי היא אלא של כנסיה וכולל עם ישראל את הקב"ה כמו כל כנסיה שהיא לשם שמים כו' וכמ"ש פרק קמא דברכות מנין שהקב"ה מצוי בבהכ"נ שנאמר אלהים נצב וגו' מה שאין כן בית עם כאלו היא מיוחדת לעם לצרכם ואין חלק אלהים בה.

"קבר" - יום ראשון כ"ה חשוון תשס"ט**בראשית כ"ג/י"ד-ט"ז**

יג) וידבר אל עפרון באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה: (יד) ויען עפרון את אברהם לאמר לו: (טו) אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל כסף ביני ובינך מה הוא ואת מתך קבר: (טז) וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עבר לסחר: /מתני'/. האשה נקנית בשלש דרכים, וקונה את עצמה בשתי דרכים. נקנית בכסף, בשטר, ובביאה. בכסף - בית שמאי אומרים: בדינר ובשוה דינר, ובית הלל אומרים: בפרוטה ובשוה פרוטה. וכמה היא פרוטה? אחד משמנה באיסור האיטלקי. וקונה את עצמה בגט, ובמיתת הבעל. היבמה נקנית בביאה, וקונה את עצמה בחליצה, ובמיתת היבם.

קידושין ב עמוד א'

גמ'. האשה נקנית. מאי שנא הכא דתני האשה נקנית, ומ"ש התם דתני האיש מקדש? משום דקא בעי למיתני כסף, וכסף מנ"ל? גמר קיחה קיחה משדה עפרון, כתיב הכא: +דברים כב+ כי יקח איש אשה, וכתוב התם: +בראשית כג+ נתתי כסף השדה קח ממני, וקיחה איקרי קנין, דכתיב: +בראשית כה+ השדה אשר קנה אברהם,

נדה ס"ו עמוד א'

אדבריה רבא לרב שמואל ודרש: קשתה שני ימים ולשלישי הפילה - תשב שבעה נקיים. קסבר: אין קשוי לנפלים, ואי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם.

"זמן" - יום רביעי כ"ח חשוון תשס"ט**ערוד השולחן או"ח תי"ז/א**

יש אנשי מעשה שנהגו להתענות ער"ח משום מיעוט הירח ועניינים גדולים תלויים בזה הנוגע למצבינו ולעתיד תתחדש הירח כמו אנחנו כמו שאומרים בברכת קידוש לבנה ולכן יש מהמקובלים שהתענו עד המולד ואצלינו המתענים מתענים עד ערב ואומרים יום כיפור קטן ואם יש עשרה קורין ויחל ואומרים ענינו וככל תענית ציבור וכשחל בשבת או ביום א' מתענים ביום ה' הקודם ומי שהיה רגיל להתענות ואח"כ חושש לבריאותו צריך התרה ואם באמת אינו בבריאותו א"צ התרה שהרי אסור לו להתענות ואצלינו אומרים הפיוטים והוידוים אחר המנחה אף שיש מפקקים בזה וכתבו שטוב יותר לאמרם קודם המנחה [מג"א] מ"מ אין המנהג כן :

שמות י"ב/ב

החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה.

בראשית רבה פרשה נ"ח/ג

רבי עקיבא היה יושב ודורש. והצבור מתנמנם. בקש לעוררן. אמר- מה ראתה אסתר שתמלוך על שבע ועשרים ומאה מדינה? אלא תבא אסתר שהיתה בת בתה של שרה שחיתה ק' וכ' וז' ותמלוך על ק' וכ' וז' מדינות.

פרופורציה - יום ראשון ג' כסלו תשס"ט**סוטה י"ד.**

ואמר רבי חמא ברבי חנינא, מאי דכתיב: +דברים יג+ אחרי ה' אלהיכם תלכו? וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה? והלא כבר נאמר: +דברים ד+ כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא! אלא להלך אחר מדותיו של הקב"ה, מה הוא מלביש ערומים, דכתיב: +בראשית ג+ ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם, אף אתה הלבש ערומים; הקב"ה ביקר חולים, דכתיב: +בראשית יח+ וירא אליו ה' באלוני ממרא, אף אתה בקר חולים; הקב"ה ניחם אבלים, דכתיב: +בראשית כה+ ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו, אף אתה נחם אבלים; הקב"ה קבר מתים, דכתיב: +דברים לד+ ויקבר אותו בגיא, אף אתה קבור מתים.

עבודה זרה ג.

א"ר יצחק: אין שחוק לפני הקב"ה אלא אותו היום בלבד. איכא דמתני להא דרבי יצחק אהא, דתניא, רבי יוסי אומר: לעתיד לבא באין עובדי כוכבים ומתגירין. ומי מקבלין מינייהו? והתניא: אין מקבלין גרים לימות המשיח, כיוצא בו לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה! אלא שנעשו גרים גרורים, ומניחין תפילין בראשיהן, תפילין בזרועותיהם, ציצית בבגדיהם, מזוזה בפתחיהם כיון שרואין מלחמת גוג ומגוג, אומר להן: על מה באתם? אומרים לו: על ה' ועל משיחו, שנאמר: +תהלים ב+ למה רגשו גוים ולאומים יהגו ריק [וגו'], וכל אחד מנתק מצותו והולך, שנאמר: +תהלים ב+ ננתקה את מוסרותימו [וגו'], והקב"ה יושב ומשחק, שנאמר: יושב בשמים ישחק [וגו']. א"ר יצחק: אין לו להקב"ה שחוק אלא אותו היום בלבד. איני? והא אמר רב יהודה אמר רב: שתיים עשרה שעות הוי היום, שלש הראשונות הקב"ה יושב ועוסק בתורה, שניות - יושב ודן את כל העולם כולו, כיון שרואה שנתחייב עולם כלייה, עומד מכסא הדין ויושב על כסא רחמים, שלישיות - יושב וזן את כל העולם כולו מקרני ראמים עד ביצי כנים, **רביעיות - יושב ומשחק עם לויתו**, שנאמר: +תהלים קד+ לויתן זה יצרת לשחק בו!

"מלאך" - יום ראשון י' כסלו תשס"ט**מועד קטן י"ז עמוד א'**

הכי אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב +מלאכי ב'+ כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא אם דומה הרב למלאך ה' - יבקשו תורה מפיו. ואם לאו - אל יבקשו תורה מפיו.

מדרש זוטא, שיר השירים [בובר], פרשה א'/פיסקה א'

שלשה ספרים כתב, שיר השירים ומשלי וקהלת, שיר השירים כתב בקטנותו, משלי בילדותו וקהלת משהזקין.

"מלאך" - יום ראשון י' כסלו תשס"ט**מועד קטן י"ז עמוד א'**

הכי אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב +מלאכי ב'+ כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא אם דומה הרב למלאך ה' - יבקשו תורה מפיו. ואם לאו - אל יבקשו תורה מפיו.

מדרש זוטא, שיר השירים [בובר], פרשה א'/פיסקה א'

שלשה ספרים כתב, שיר השירים ומשלי וקהלת, שיר השירים כתב בקטנותו, משלי בילדותו וקהלת משהזקין.

"מלאך" - יום ראשון י' כסלו תשס"ט**מועד קטן י"ז עמוד א'**

הכי אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב +מלאכי ב'+ כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא אם דומה הרב למלאך ה' - יבקשו תורה מפיו. ואם לאו - אל יבקשו תורה מפיו.

מדרש זוטא, שיר השירים [בובר], פרשה א'/פיסקה א'

שלשה ספרים כתב, שיר השירים ומשלי וקהלת, שיר השירים כתב בקטנותו, משלי בילדותו וקהלת משהזקין.

"מלאך" - יום ראשון י' כסלו תשס"ט**מועד קטן י"ז עמוד א'**

הכי אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב +מלאכי ב'+ כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא אם דומה הרב למלאך ה' - יבקשו תורה מפיו. ואם לאו - אל יבקשו תורה מפיו.

מדרש זוטא, שיר השירים [בובר], פרשה א'/פיסקה א'

שלשה ספרים כתב, שיר השירים ומשלי וקהלת, שיר השירים כתב בקטנותו, משלי בילדותו וקהלת משהזקין.

הלומד מכל אדם - יום ראשון

"עם לָבָן גִּרְתִּי וְאַחַר עַד עָתָה" (בראשית לב/ה)

רש"י ע"פ המדרש

... דבר אחר גרתי בגימטריא תרי"ג, כלומר עם לבן הרשע גרתי, (1) ותרי"ג מצות שמרתי (2) ולא

למדתי ממעשיו הרעים :

אבות ד'א

בן זומא אומר איזהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר (תהלים קי"ט) מכל מלמדי השכלתי.

לא רואים כל דבר = יום רביעי**כתובות ט"ז עמוד ב' - י"ז עמוד א'**

תנו רבנן : כיצד מרקדין לפני הכלה? בית שמאי אומרים : לה כמות שהיא, ובית הלל אומרים : כלה נאה וחסודה. אמרו להן ב"ש לב"ה : הרי שהיתה חיגרת או סומא, אומרי' לה, כלה נאה וחסודה? והתורה אמרה : + שמות כ"ג+ מדבר שקר תרחק! אמרו להם ב"ה לב"ש : לדבריכם, מי שלקח מקח רע מן השוק, ישבחנו בעיניו או יגננו בעיניו? הוי אומר : ישבחנו בעיניו, מכאן אמרו חכמים : לעולם תהא דעתו של אדם מעורבת עם הבריות.

תענית כ עמוד א'-ב

מעשה שבא רבי אלעזר (בן רבי) + מסורת הש"ס : ברבי + שמעון ממגדל גדור מבית רבו, והיה רכוב על חמור ומטייל על שפת נהר, ושמח שמחה גדולה, והיתה דעתו גסה עליו מפני שלמד תורה הרבה. נזדמן לו אדם אחד שהיה מכוער ביותר. אמר לו : שלום עליך רבי! ולא החזיר לו. אמר לו : ריקה, כמה מכוער אותו האיש! שמא כל בני עירך מכוערין כמותך? אמר לו : איני יודע, אלא לך ואמור לאומן שעשאני כמה מכוער כלי זה שעשית. כיון שידע בעצמו שחטא ירד מן החמור ונשתטח לפניו, ואמר לו : נענית לך, מחול לי! - אמר לו : איני מוחל לך עד שתלך לאומן שעשאני ואמור לו כמה מכוער כלי זה שעשית. היה מטייל אחריו עד שהגיע לעירו. יצאו בני עירו לקראתו, והיו אומרים לו : שלום עליך רבי רבי, מורי מורי! אמר להם : למי אתם קורין רבי רבי? - אמרו לו : לזה שמטייל אחרך. אמר להם : אם זה רבי - אל ירבו כמותו בישראל. - אמרו לו : מפני מה? - אמר להם : כך וכך עשה לי. - אמרו לו : אף על פי כן, מחול לו, שאדם גדול בתורה הוא. אמר להם : בשבילכם הריני מוחל לו. ובלבד שלא יהא רגיל לעשות כן. מיד נכנס רבי אלעזר בן רבי שמעון ודרש : לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז, ולפיכך זכה קנה ליטול הימנה קולמוס לכתוב בו ספר תורה תפילין ומזוזות.

Torah like Water

בבא קמא י"ז עמוד א'

א"ר יוחנן משום ר"ש בן יוחאי, מאי דכתיב: +ישעיהו ל"ב+ אשריכם זורעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור? כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים - זוכה לנחלת שני שבטים, שנאמר: אשריכם זורעי, ואין זריעה אלא צדקה, שנאמר: +הושע י"ז+ זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד, ואין מים אלא תורה, שנאמר: +ישעיהו נה+ הוי כל צמא לכו למים;

בבא קמא פ"ב עמוד א'

דתניא: +שמות ט"ו+ וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים - דורשי רשומות אמרו: אין מים אלא תורה, שנאמר: +ישעיהו נ"ה+ הוי כל צמא לכו למים, כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה נלאו, עמדו נביאים שביניהם ותיקנו להם שיהו קורין בשבת ומפסיקין באחד בשבת, וקורין בשני ומפסיקין שלישי ורביעי, וקורין בחמישי ומפסיקין ערב שבת, כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה!

Fasting today- Let's not make the same mistake

זכריה ח"י"ט

כה אמר יקוק צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמעדים טובים והאמת והשלום אהבו:

הרמב"ם - הלכות תעניות פרק א' - מצות עשה מן התורה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבא על הצבור, שנאמר +במדבר י"ז+ על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות...ודבר זה מדרכי התשובה הוא, שבזמן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להן...ומדברי סופרים להתענות על כל צרה שתבוא על הצבור עד שירוחמו מן השמים, ובימי התעניות האלו זועקין בתפלות ומתחננים ומריעין בחצוצרות בלבד, .

הרמב"ם - הלכות תעניות פרק ה [סוף] - יש שם ימים שכל ישראל מתענים בהם מפני הצרות שאירעו בהן כדי לעורר הלבבות ולפתוח דרכי התשובה ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו עתה עד שגרם להם ולנו אותן הצרות, שבזכרון דברים אלו נשוב.

מסכת תענית דף כ"ו

חמשה דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז, וחמשה בתשעה באב. בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות, ובטל התמיד, והובקעה העיר. ושרף אפוסטמוס את התורה והעמיד צלם בהיכל. בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ, וחרב הבית בראשונה ובשניה, ונלכדה ביתר, ונחרשה העיר.

Zecher LaChurban- We admire when we don't have it!

מסכת ראש-השנה דף ל' עמוד א'

משנה. בראשונה היה הלולב ניטל במקדש שבעה ובמדינה יום אחד, משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה שבעה, זכר למקדש, ושיהא יום הנף כולו אסור. גמרא. ומנלן דעבדינן זכר למקדש? דאמר קרא +ירמיהו לו+ כי אעלה ארכה לך וממכותיך ארפאך נאם ה' כי נדחה קראו לך ציון היא דרש אין לה, מכלל דבעיא דרישה.

שולחן ערוך, או"ח, סימן תק"ס [בו 5 סעיפים]: משחרב בית המקדש, תקנו חכמים שהיו באותו הדור:

- שאין בונים לעולם בנין מסוייד ומכוויר כבנין המלכים, אלא טח ביתו בטיט וסד בסיד ומשייר מקום אמה על אמה כנגד הפתח ג בלא סיד...
- וכן התקינו שהעורך שלחן לעשות סעודה לאורחים, מחסר ממנו מעט ומניח מקום פנוי בלא קערה מן הקערות הראויות לתת שם;
- וכשהאשה עושה תכשיטי הכסף והזהב, משיירה מין ממיני התכשיט שנוהגת בהם, כדי שלא יהיה תכשיט שלם.
- וכשהחתן נושא אשה, לוקח אפר מקלה ונותן בראשו במקום הנחת תפילין.
- הגה: ויש מקומות שנהגו לשבר כוס בשעת חופה, או לשום מפה שחורה או שאר דברי אבילות בראש החתן.
- וכן גזרו שלא לנגן בכלי שיר וכל מיני זמר וכל משמיעי קול של שיר לשמח בהם רמ"א- הגה: ויש אומרים דוקא מי שרגיל בהם, כגון המלכים שעומדים ושוכבים בכלי שיר או בבית המשתה. ואסור לשומעם מפני החורבן; ואפילו שיר בפה על היין, אסורה שנאמר: בשיר לא ישתו יין (ישעיה כד, ט) וכבר נהגו כל ישראל לומר דברי תשבחות או שיר של הודאות וזכרון חסדי הקדוש ברוך הוא, על היין. הגה: וכן לצורך מצוה, כגון, בבית חתן וכלה, הכל שרי (תוספות וסמ"ג והגהות מיימוני).
- וכן גזרו על עטרות חתנים, שלא להניח כלל, ושלא יניח החתן בראשו שום כליל, שנאמר: הסר המצנפת והרם העטרה (יחזקאל כא, לא); וכן גזרו על עטרות הכלה, אם היא של כסף, אבל של גדיל מותר לכלה; ודוקא לחתן וכלה, אבל בשאר כל אנשים ונשים לא גזרו.

מדרש זוטא, איכה, נוסח ב', פרשה א'/ב

"אין לה מנחם מכל אוהביה"- אמרו אותו היום שנכנסו אויבים לעיר והחריבו בית המקדש, היה חוץ לירושלים יהודי אחד חורש במחרשתו, וראה שהפרה שהיה חורש בה הפילה את עצמה לארץ, ולא היתה רוצה לחרוש, אלא תמיד היתה גרעה [גערה], ראה אותה האיש ונבהל מאד, והיה מכה את הפרה כדי שתחרוש, ולא היתה רוצה, אלא תמיד היתה מפלת עצמה לארץ, והוא מכה אותה תמיד, עד ששמע קול אומר מה לך לפרה הנח אותה, שהיא צועקת על חורבן הבית ועל מקדש שנשרף היום. שמע האיש, מיד קרע את בגדיו, ותלש את שערו וצעק, ונתן אפר על ראשו ובכה ואמר אוי נא לי, אוי נא לי. לאחר ב' או ג' שעות עמדה הפרה על רגליה ורקדה ושמחה, תמה האיש מאד, שמע קול אומר טעון וחרוש כי בשעה זאת נולד משיח, שמע האיש רחץ פניו וקם ושמח....

Redemption NOW or Redemption as a Process

שמות פרק ד'

(א) ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך יקוק: (ב) ויאמר אליו יקוק מזה מה זה בידך ויאמר מטה: (ג) ויאמר השליכהו ארצה וישליכהו ארצה ויהי לנחש וינס משה מפניו: (ד) ויאמר יקוק אל משה שלח ידך ואחז בזנבו וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו: (ה) למען יאמינו כי נראה אליך יקוק אלהי אבתם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב: (ו) ויאמר יקוק לו עוד הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוצאה והנה ידו מצרעת כשלג: (ז) ויאמר השב ידך אל חיקך וישב ידו אל חיקו ויוצאה מחיקו והנה שבה כבשרו: (ח) והיה אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקל האת הראשון והאמינו לקל האת האחרון: (ט) והיה אם לא יאמינו גם לשני האתות האלה ולא ישמעון לקלך ולקחת ממימי היאר ושפכת היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר והיו לדם ביבשת: (י) ויאמר משה אל יקוק בי אדני לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד לשון אנכי: (יא) ויאמר יקוק אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם או חרש או פקח או עור הלא אנכי יקוק: (יב) ועתה לך ואנכי אהיה עם פידך והוריתך אשר תדבר: (יג) **ויאמר בי אדני שלח נא ביד תשלח**: (יד) ויחר אף יקוק במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו: (טו) ודברת אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פידך ועם פיהו והורית אתכם את אשר תעשון: (טז) ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים: (יז) ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האתת: פ

פרקי דר' אליעזר [חורב] פרק ל"ט ד"ה "ירידה חמישית שירד"

אמי לפניו "רבון כל העולמים שלח נא ביד תשלח, ר"ל **ביד אותו האיש שאתה עתיד לשלוח**, אמי לו לא אמרתי לך ואשלחך אל ישראל, אלא לך ואשלחך אל פרעה, ולאותו האיש שאתה אומי אני שולח לעתיד לבא אל ישראל, שני הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא וכו' והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם.

פסיקתא זוטרתיא [לקח טוב] שמות פרק ד'

שלח נא ביד תשלח. אמר לפניו רבש"ע שלח נא ביד תשלח, ביד משיח שהוא עתיד לגלות.

מדרש תנחומא פרשת דברים פרק א' / א

צא ולמד מיוסף בשעה שנתודע לאחיו לאחר כמה שנים אמר להם אני יוסף אחיכם מתו כלם ולא יכלו לענות אותו וגו', הקב"ה עאכ"ו אלא מה הקב"ה עושה מתגלה להם קמעא קמעא בתחילה משיח את המדבר שנאמר ישושם מדבר וציה ואח"כ תגל ערבה ותפרח כחבצלת, ואחרי כן פרוח תפרח, ואחרי כן כבוד הלבנון נתן לה, ואח"כ המה יראו כבוד ה' הדר אלהינו, לפיכך אמר דוד (תהלים קב) כי בנה ה' ציון נראה בכבודו, ואומר (ישעיה נב) כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון, ואומר (שם / ישעיהו / כה) ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו וגו'.

זמנים בהלכה

עירובין ד' עמוד א'

אמר רבי חייא בר אשי אמר רב: שיעורין חציצין ומחיצין הלכה למשה מסיני.

פסחים מ"ו עמוד א'

משנה. בצק החרש, אם יש כיוצא בו שהחמיץ - הרי זה אסור.

גמרא. אם אין שם כיוצא בו מהו? - אמר רבי אבהו אמר רבי שמעון בן לקיש: כדי שילך אדם ממגדל נוניא לטבריא, מיל. - ונימא מיל! - הא קא משמע לן דשיעורא דמיל כממגדל נוניא ועד טבריא

<u>בה"ל [שם] בשם</u>	<u>רמב"ם פירוש המשניות פסחים</u>	<u>בית יוסף או"ח תנ"ט/ב</u>
<p><u>הגר"א-</u> יש מבעלי סברא זו (עיין ביאור הגר"א ולפי גירסתנו בגמרא ועיין בספר סדר זמנים) שחושבין שיעור מיל לחשבון כ"ב מינוטין וחצי</p>	<p><u>ג/ב</u> וכיון שאין אנו יודעים אם החמיץ או לאו נשערנו בכיוצא בו או בזמן הידוע שבכמו אותו זמן יחמיץ הבצק, ושיעורו כדי שיהלך אדם ברגליו הלוך בינוני מיל אחד, והוא כדי שני חומשי שעה מן השעות השוות.</p>	<p>אם הניחוהו בלא עסק שיעור מיל הוי חמץ, ... כתוב עוד בתרומת הדשן (שם בהג"ה) דשיעור מיל רביעית שעה וחלק עשרים מן השעה לפי חשבון מהלך אדם בינוני עשר פרסאות ביום שהוא שתיים עשרה שעות כדאיתא בפרק מי שהיה טמא (צג.) עכ"ל:</p>
<p><u>22.5 minutes</u></p>	<p><u>24 minutes</u></p>	<p><u>18 minutes</u> <u>שולחן ערוך</u> [שם סעיף ב'] (יא) לא יניחו העיסה (יב) בלא עסק (יג) ואפילו רגע אחד. וכל זמן שמתעסקים בו, אפילו כל היום אינו מחמיץ; * ואם הניחו בלא עסק שיעור מיל, (יד) הוי חמץ. ושיעור מיל * (טו) ג הוי <ב> רביעית שעה וחלק מעשרים מן השעה. <u>מ"ב-</u> הוא י"ח מינוטין בס"ה.</p>

Problems and Challenges- That's the name of the Game**שמות פרק ו'**

(י) וידבר יקוק אל משה לאמר :

(יא) בא דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו :

(יב) וידבר משה לפני יקוק לאמר הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל

שפתים : פ

(יג) וידבר יקוק אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני

ישראל מארץ מצרים : ס

שמות רבה פרשה ז'ג

ויצום אל בני ישראל וגוי, א"ל הקב"ה בני סרבנים הן רגזנין הן טרחנין הן, ע"מ כן תהיו מקבלין

עליכם שיהיו מקללין אתכם שיהיו מסקלין אתכם באבנים.

Just ask**שמות פרק ו'**

(י) וידבר יקוק אל משה לאמר :

(יא) בא דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו :

(יב) וידבר משה לפני יקוק לאמר הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל

שפתים :

הרמב"ן [שם, ד/י]

והנה משה מרוב חפצו שלא ילך לא התפלל לפניו יתברך שיסיר כבודות פיו. אבל טען אחרי שלא הסירות כבודות פי מעת שדברת לי ללכת, אל תצוני שאלך, כי לא יתכן לאדון הכל לשלוח שליח ערל שפתים למלך עמים. והקב"ה? **כיון שלא התפלל בכך לא רצה לרפאותו**, אבל אמר לו אנכי אהיה עם פיך והורתיך אשר תדבר, שיהיו דברי אשר אשים בפיך במלות נכונות שתוכל לבטא בהן יפה :

ברכות ל"ב עמוד א'

דרש רבי שמלאי: לעולם יסדר אדם שבחו של הקדוש ברוך הוא ואחר כך יתפלל. מנלן - ממשה דכתיב +דברים ג'+ ואתחנן אל ה' בעת ההיא; וכתיב ה' אלהים אתה החלת להראות את עבדך את גדלך ואת ידך החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורותיך, וכתיב בתריה אעברה נא ואראה את הארץ הטובה וגו'.

Don't hold a Grudge

בראשית ט"ו

(ז) ויאמר אליו אני יקוק אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את הארץ הזאת לרשתה :
 (ח) ויאמר אדני יקוק במה אדע כי אירשנה : (ט) ויאמר אליו קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת ואיל משלש
 ותר וגוזל : (י) ויקח לו את כל אלה ויבחר אתם בתוך ויתן איש בתרו לקראת רעהו ואת הצפר לא בחר : (יא)
 וירד העיט על הפגרים וישב אתם אברם : (יב) ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה
 גדלה נפלת עליו : (יג) ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות
 שנה : (יד) וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול : (טו) ואתה תבוא אל אבתיך בשלום
 תקבר בשיבה טובה :

שמות פרק ג'

(טז) לך ואספת את זקני ישראל ואמרת להם יקוק אלהי אבותיכם נראה אלי אלהי אברהם יצחק ויעקב
 לאמר פקד פקדתי אתכם ואת העשוי לכם במצרים : (יז) ואמר אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני
 והחתי והאמרי והפריזי והחוי והיבוסים אל ארץ זבת חלב ודבש : (יח) ושמעו לקלך ובאת אתה וזקני ישראל
 אל מלך מצרים ואמרתם אליו יקוק אלהי העבריים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר
 ונזבחה ליקוק אלהינו : (יט) ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה : (כ) ושלחתי את
 ידי והכיתי את מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה בקרבם ואחרי כן ישלח אתכם : (כא) ונתתי את חן העם הזה
 בעיני מצרים והיה כי תלכו לא תלכו ריקם : (כב) ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב
 ושמלת ושמלתם על בניכם ועל בנותיכם ונצלתם את מצרים :

שמות פרק י"א

(א) ויאמר יקוק אל משה עוד נגע אחד אביא על פרעה ועל מצרים אחרי כן ישלח אתכם מזה כשלתו כלה
 גרש יגרש אתכם מזה : (ב) דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי
 זהב : (ג) ויתן יקוק את חן העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה
 ובעיני העם :

שמות פרק י"ב

(לד) וישא העם את בצקו טרם יחמץ משארתם צררת בשמלתם על שכמם :
 (לה) ובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלת : (לו) ויקוק נתן את חן העם
 בעיני מצרים וישאלום וינצלו את מצרים : פ

תענית כ עמוד א'-ב

מעשה שבא רבי אלעזר (בן רבי) + מסורת הש"ס : ברבי + שמעון ממגדל גדור מבית רבו, והיה רכוב על חמור
 ומטייל על שפת נהר, ושמח שמחה גדולה, והיתה דעתו גסה עליו מפני שלמד תורה הרבה. נזדמן לו אדם
 אחד שהיה מכוער ביותר. אמר לו : שלום עליך רבי! ולא החזיר לו. אמר לו : ריקה, כמה מכוער אותו האיש!
 שמא כל בני עירך מכוערין כמותך? אמר לו : איני יודע, אלא לך ואמור לאומן שעשאני כמה מכוער כלי זה
 שעשית. כיון שידע בעצמו שחטא ירד מן החמור ונשתטח לפניו, ואמר לו : נעניתי לך, מחול לי! - אמר לו :
 איני מחול לך עד שתלך לאומן שעשאני ואמור לו כמה מכוער כלי זה שעשית. היה מטייל אחריו עד שהגיע
 לעירו. יצאו בני עירו לקראתו, והיו אומרים לו : שלום עליך רבי רבי, מורי מורי! אמר להם : למי אתם
 קורין רבי רבי? - אמרו לו : לזה שמטייל אחרך. אמר להם : אם זה רבי - אל ירבו כמותו בישראל. - אמרו
 לו : מפני מה? - אמר להם : כך וכך עשה לי. - אמרו לו : אף על פי כן, מחול לו, שאדם גדול בתורה הוא. אמר
 להם : בשבילכם הריני מחול לו. ובלבד שלא יהא רגיל לעשות כן. מיד נכנס רבי אלעזר בן רבי שמעון ודרש :
 לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז, ולפיכך זכה קנה ליטול הימנה קולמוס לכתוב בו ספר תורה
 תפילין ומזוזות.